

ved at slutte Rigsdagssamlingen 1877—78, inden der var opnaaet Enighed om grundlovshjemlet Meddelelse af ny Bevilling,

ved derefter den 12te April 1877 at udstede den foreløbige Bevillingslov, som Rigsdagen ikke senere har stadfæstet, og

ved saaledes at hindre Vedtagelsen af en Finantslov for Finantsaaret 1877—78, i Kraft af hvilken paa grundlovlige Maade Statter kunde opkræves og Udgifter afholdes (jvf. Grundlovens § 49),

derved tillige har hindret Afslaggelsen af et Statsregnskab, ved hvis Gjennemgaaelse Statsrevisorerne kunde blive istand til at paase, hvad der i Henshold til Grundlovens § 50 paaligger dem".

Uden en saadan Tilspøelse kan Følgen nemlig blive, at Regnskabet i Virkeligheden kommer til at „passere“, uagtet Rigsdagsbestyrelsen efter Ordlyden gaar ud paa, at det „ikke passerer“. Sidstnævnte Udtryk tilkjendegiver nemlig aabenbart, at Afgangen til Rigsretsstiltale holdes aaben, at derfor Statsregnskabet skal fastholdes, eller at det ikke skal finde sin Afgjørelse ved Bestyrelsen af Rigsdagen, inden der for Rigsretten er gjort Ansvar gjældende imod vedkommende Ministre og Dom er falden i Sagen. Saasnart begge Rigsdagens Afdelinger have vedtaget enslydende Forslag til Bestyrelsen med Hensyn til Statsregnskabet for 1877—78, vil dette imidlertid være særdegt fra Rigsdagen: det vil ikke oftere foreligge den til Bestyrelsen; og det vil da i Virkeligheden have „passeret“, om end Rigsdagen har vedtaget: „ikke passerer“, medmindre en følgende Rigsretsdom kjender vedkommende Ministre skyldige. Naar Landstinget ikke har villet vedtage, at Regnskabet kan „ikke passerer“, lader dette sig forklare saaledes, at man der synes at være gaaet ud fra den vigtige Forudsætning, at Folkethinget ikke fremdeles vil holde sig Afgangen til Rigsretsstiltale aaben (jfr. Landstingsudvalgets Betænkning af 9de Januar 1880 paa dens 4de Side). Men, naar Folkethinget nu tilkjendegiver, at det ikke gjør Afstand paa, før eller senere, at gaa til Rigsretten, er det sandsynligt, at Landstinget ikke vil lægge det mindste Hindring i veien for Udøvelsen af dets Anklagemyndighed. Det lader sig saaledes vel tænke, at Landstinget — om end først i en meget senere Samling — ogsaa vedtager Udtrykket: „kan ikke passerer“; og Landstinget kan med saa meget mindre Betænkelighed gjøre dette, som Regnskabet dog i Virkeligheden kommer til at passere, i alt Fald indtil en senere Rigsretsdom maatte give det anklagende Folkething Medhold. Bestyrelsen saaledes hele Rigsdagen, at Regnskabet kan „ikke passerer“, er det høist usandsynligt, at Folkethinget, uagtet dets uom-

tvistelige Ret til derefter fremdeles at reise Rigsretsstiltale, nogenstunde senere vil benytte denne Ret, efter som den lodes ubenyttet, medens Regnskabet endnu ikke var særdegt fra Rigsdagen, og medens dette altsaa ved Ar for Ar paany at forelægges til Bestyrelsen ved Folkethinget en stadig, atter og atter gjentagen Mindelse. Folkethinget vil i saa Fald endog have undladt at benytte den sidste naturlige frembudte Leilighed til en samlet Udtalelse om „Provisoriet“ af 1877. Om man nu end vil mene, at Udtrykket „ikke passerer“ i sig selv indeholder den stærkeste Misbilligelse, saa fremtræder dette dog ikke i klare og tydelige Ord; det siger i Grunden kun, at Sagen maa anses for at være af saa stor politisk Betydning, at der er Grund til et at frastige sig Ret til at gjøre Ansvar gjældende for Rigsretten. Men dertil kommer, at det neppe engang kan kaldes fuldkommen værdigt for Folkethinget ved Udtalelsen „ikke passerer“ (uden nærmere udtrykkelig udtalt Misbilligelse) at gjøre ifkun ligesom et Tilløb til en Rigsretsanklage, for hvis Sværfsættelse Sandsynligheden dog svinder mer og mer for hvert Ar, der hengaar; efter at Rigsdagen har taget Bestyrelsen med Hensyn til Regnskabet, uden at Thinget virkelig lader nogen Rigsretsstiltale følge paa sit i saa Fald kun lidet sigende „ikke passerer“. Hvis derimod en bestemt Misbilligelse føies til „ikke passerer“ som nærmere oplysende dette Udtryk, har Folkethinget benyttet den naturligste Leilighed til at sige sin Mening foreløbig; og denne Udtalelse vil tillige have sin blivende Betydning, forsaavidt ingen Rigsretsstiltale senere skulde følge efter. Men tilføies ingen saadan i udtrykkelig Ord udtalt Misbilligelse, har Folkethinget et alene nu ladet tre Ar hengaa uden nogen særlig Udtalelse om „Provisoriet“ af 1877, men Thinget vil sandsynligvis ingenstunde senere faae Leilighed til en saadan; og man vil da engang i Tidens Løb ikke helt uden Føie kunne sige, at Folkethinget, som særlig burde følt sig kaldet til at paatale enhver formentlig Krænkelse af Grundloven, ikke fuldt ud har gjort sin Skyldighed. Skulde det end ikke ret vel kunne tænkes, at Landstinget i en overfluelig Fremtid kan enes med Folkethinget om at udtale en Misbilligelse som ovenstaaende, saa vil Tilspøelsen af en saadan dog midlertidig gjøre sin store Røtte allerede derved, at den yder Folkethinget tiltrækkelig Betryggelse for, at Regnskabet for 1877—78 Ar for Ar vender tilbage til Rigsdagen, og Ar for Ar foreligger til Bestyrelsen af Thingene, — en Bestyrelsen, hvis Gjengaaelse af Folkethinget — næst en for dette tilfredsstillende Rigsretsdom — muligvis endog er det virksomste Middel til at advare fremtidige Ministre mod en Gjengaaelse af, hvad der udførtes den 12te April 1877. En saaledes tilspøiet Misbilligelse vil desuden i ethvert Tilfælde have den Betydning, at Folkethinget, ogsaa dersom imod Forventning Rigsretten i sin Tid skulde frifinde vedkommende Ministre, derved har faaet den mest